

LIPA

Združenje prijateljev Slovenije
Vereniging Vrienden van Slovenië
Lipa 1-2012
<http://vrienden-van-slovenie.nl/>

Lipa I - 2012

Mednarodna Obdavčitev **4**

Tekmovanje v taroku **6**

De wedstrijd tarok spelen **7**

Intervju: Jože Banfi **9**

Interview: Jože Banfi **11**

Visoki odlikovanji za 'našo' senatorko **14**

Hoge onderscheidingen voor 'onze' senatrice **18**

'Študij v tujini te popelje v nov, drugačen svet!' **23**

Studeren in het buitenland brengt je in een nieuwe, andere wereld! **25**

Milena Mulders: S trebuchom za kruhom **28**

Preselili smo se v Slovenijo **30**

Onze emigratie naar Slovenië **31**

Pohorska omleta **34**

Priznanje iz domovine **36**

Erkenning uit vaderland **37**

Slovenski dizajn na Nizozemskem **38**

Sloveens design in Nederland **39**

Mednarodna Obdavčitev

2012 Davčno upravo Republike Slovenije (DURS) smo prosili za pojasnilo glede memoranduma, ki so ga podpisali z nizozemsko davčno upravo:

'Davčna uprava RS in Generalni direktorat davčne in carinske uprave Nizozemske sta podpisali Memorandum o soglasju med Slovenijo in Nizozemsko o izmenjavi informacij v zvezi z neposrednim obdavčenjem. Podpisani memorandum predstavlja le tehnični dogovor o načinu in vrstah informacij, ki si jih bosta organa med seboj izmenjavala avtomatično, saj drugače izmenjava informacij med organoma že poteka na podlagi pravnih pravil EU (Direktiva Sveta 77/799/EGS o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposrednega obdavčenja in obdavčenja zavarovalnih premij) ter bilateralnih sporazumih (Konvencija med Vlado RS in Vlado Kraljevine Nizozemske o izogibanju dvojnega obdavčenja in preprečevanja davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka).

Torej Memorandum pomeni le tehnični dogovor o podatkih, ki se bodo izmenjavali avtomatično, na podlagi OECD modela, najmanj enkrat letno v devetih mesecih po koncu davčnega leta, in sicer podatki kot so informacije o nepremičnem premoženju, dohodkih iz samostojnih osebnih storitev, dohodkih iz odvisnih osebnih storitev, plačila direktorjem, dohodki umetnikov in športnikov, pokojnine, plačila študentom in drugo.'

Več tudi na:

http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/brosura_mednarodna_obdavcitev/

De Sloveense belastingdienst DURS en De Nederlandse belastingdienst hebben een memorandum getekend over de automatische uitwisseling van de gegevens die betrekking hebben op directe belastingen. Ondertekende memorandum is enkel technische overeenkomst over de procedure en aard van de gegevens, die automatisch worden uitgewisseld. Tot nu toe verliep de samenwerking volgens de regels van de Europese unie en bilaterale overeenkomsten tussen Nederland en Slovenië.

De gegevens worden automatisch, minstens eens per jaar uitgewisseld, binnen 9 maanden na afloop van fiscale jaar. En om welke fiscale informatie gaat het? Informatie over onroerend goed, inkomsten uit zelfstandige arbeid, inkomsten uit afhankelijke zelfstandige arbeid, betalingen aan de directeuren; inkomsten uit de activiteiten van de artiest of sportbeoefenaar, pensioenen, de betalingen aan studenten e.d.

http://www.durs.gov.si/en/areas_of_work/international_co_operation_in_tax_matters/

Tekmovanje v taroku

Živa Šoš

“Bilo je sijajno!!!” se je glasil odziv zmagovalca tekmovanja v taroku, Ambroža Bajec-Lapajneteta, na zidu skupine “Slovenci na Nizozemskem” na Facebook-u. Tudi meni se je po končanem večeru zdelo, da je združenje ponovno organiziralo dogodek, ki je bil več kot uspešen.

Dogodek se je pričel ob 16. uri v zasebnem prostoru gostilnice v Leidnu, ki je udeležence spominjala na učilnico. Po opravljenem obveznem zboru članov združenja in razlagi ter uskladitvi pravila iger s strani Pavleta Iskre se je tekmovanje lahko začelo. Najprej smo seveda udeležence posedli za štiri mize, jih opremili s kartami in pijačo. V ozadju je za sprostitev tekmovalcev in za domače vzdušje odmevala slovenska glasba in tekmovanje se je lahko začelo. Po dobrih treh urah koncentracije za tekmovalnimi mizami, zaskrbljenih po-

Tekmovanje v taroku

gledov, obupavanj in smeha smo dobili štiri finaliste: Mihelo Zupanc, Ambroža Bajec-Lapajneto, Matjaža Matošca in Pavla Iskra. Kot ste že na začetku sestavka lahko prebrali, je zmagovalec tokratnega tekmovanja Ambrož Bajec - Lapajne, ki si je kot nagrado prislužil simbolično darilo - pokal.

Poskrbljeno je bilo tudi za tiste, ki taroka ne obvladajo. Ti so se zabavali ob igranju Monopoli-ja, edicija Rotterdam. Ker se je tekmovanje v taroku končalo preden smo lahko zaključili v tekmovanju z Monopoli-jem, žal nimamo zmagovalca.

Mislil, da se bodo udeleženci večera strinjali z mano, če večer povzamem z besedami: prijetno, nepozabno in sijajno. Upam, da vas bodo fotografije s tekmovanja prepričale, da se boste udeležili tekmovanja v taroku drugo leto tudi vi. Če ne, pa se vidimo na naslednji prireditvi združenja.

De wedstrijd tarok- spelen

Het was geweldig !” schreef de winnar na de wedstrijd tarok, Ambrož Bajec-Lapajne op de muur van op Facebook groep “Slovenen in Nederland”. Aan het einde van de avond had ik ook het gevoel dat de vereniging alweer een zeer succesvolle bijeenkomst had georganiseerd.

Het evenement begon om 16 uur in de ruimte van het Leidse café , die deed denken aan een klaslokaal. Na de verplichte jaarvergadering en de uitleg van de regels door Pavel Iskra, kon de wedstrijd beginnen. Vier tafels met elk vier deelnemers, voorzien van kaarten en de nodige drankjes. Op de achtergrond sloveense muziek voor de sfeer en de wedstrijd kon beginnen.

Na 3 uur van geconcentreerd spel achter de wedstrijdtafels, betrokken gezichten, wanhoop en gelach kwamen 4 finalisten naar voren. Mihela Zupanc, Ambrož Bajec-Lapajne, Matjaž Matošec in Pavel Iskra. Zoals u al heeft gelezen aan het begin van dit verslag werd Ambrož Bajec Lapajne de winnaar en mocht hij een symbolisch cadeau in ontvangst nemen – een beker.

Ook voor diegene die tarok niet kunnen spelen werd gezorgd. Ze hebben zich vermaakt met het spelen van Monopoly - editie Rotterdam. Omdat, de wedstrijd in tarok eerder eindigde dan monopoly, hebben we hier geen winnaar.

Ik denk, dat de deelnemers het met me eens zijn als ik de avond met deze woorden samenvat: prettig, gezellig en onvergetelijk. Ik hoop dat de foto's u zullen overtuigen om volgend jaar mee te doen, anders zien we u graag op de volgende bijeenkomst van de vereniging.

Intervju: Jože Banfi

Mojca Nodelijk Guštin

Jože Banfi je nedavno dobil najvišje priznanje Nizozemske odbojkarske zveze Nevobo za dolgoletno plodno delo na področju sedeče odbojke. Zastavili smo mu nekaj vprašanj, da se nam predstavi. V kratkem pa bomo skupaj z njim in klubom organizirali delavnico v sedeči odbojki.

Kako vas je pot zanesla na Nizozemsko?

Na Nizozemsko sem se preselil poleti 1984. Razlog je ta, da je moja žena Jeannette Nizozemka. Spoznala sva se leta 1980 na Paralimpijskih igrah v Arnhemu, kjer je Jeannette delala kot hostesa pri reprezentanci Kenije, jaz pa sem nastopal kot športnik nekdanje Jugoslavije. V Sloveniji pa sem doma v Trzinu, med Ljubljano in Kamnikom.

Sedeča odbojka, nam lahko kaj več poveste o tem in razložite razliko z 'normalno' odbojko. Kako ste se vi srečali z njo?

Sedeča odbojka je igra, ki je nastala v 50 letih prejšnjega stoletja v rehabilitacijskih centrih vojaških vojnih invalidov, tukaj na Nizozemskem. Od "stoječe odbojke" se razlikuje v nekaj zelo pomembnih elementih:

- igrišče je manjše, 10 x 6 m,
- mreža je nižja, 115 cm pri moških in 110 cm pri ženskah
- igralci med igro sedijo na tleh! (igralci morajo pri kontaktu z žogo imeti stik z delom telesa z igriščem)
- Roke imajo pri igri dvojno funkcijo: igralci se premikajo in igrajo z rokami, kar je zelo specifično!
- Dovoljen je takoimenovan "servis blok", kar pri stoječi odbojki ni dovoljeno

Sam sem začel igrati sedečo odbojko v domu invalidne mladine v Kamniku, kot del telesne vzgoje. Še danes se v Sloveniji igra v različnih klubih (Kamnik, Ljubljana, Ravne, Nova Gorica...)

Zelo ste aktivni pri Nizozemski odbojkerski zvezi Nevobo, nam na kratko opišete vašo kariero, ki vam je doprinesla tudi najvišje odlikovanje te zveze?

Kot športnik in trener sem sodeloval na 6 Paralimpijskih igrah. Še danes veljam za enega od najuspešnejših slovenskih športnikov Olimpijcev/Paralimpijcev. Na teh tekmovanjih sem kot plavec in igralec sedeče odbojke osvojil 6 medalj.

Sodeloval sem na več kot 50 vrhunskih športnih tekmovanjih kot so Evropska in Svetovna prvenstva in osvojil skupno 14 medalj. Kot trener nizozemske ženske reprezentance v sedeči odbojki sem osvojil 2 Svetovna prvenstva, 2 Evropska prvenstva ter srebrno medaljo na Paralimpijskih igrah v Atenah leta 2004. Potem sem pripravljaj angleško reprezentanco za igre v Londonu, sedaj pa treniram nizozemsko moško reprezentanco v sedeči odbojki. Kot zanimivost, v začetku marca bomo z reprezentanco sodelovali na zadnjem kvalifikacijskem turnirju za Paralimpijske igre v Londonu. Sam tudi še vedno igram in sem trener v ekipi sedeče odbojke Volleer iz Leersuma.

Kot športnik sem bil leta 1984 izbran za naboljšega športnika med invalidi v nekdanji Jugoslaviji, prav tako pa sem bil v Sloveniji dobitnik plakete Stanka Bloudka, kar je v Sloveniji najvišje športno priznanje. Zlato značko z briljantom sem oktobra 2011 dobil od Nizozemske odbojkerske zveze Nevobo kot priznanje za moje dolgoletno sodelovanje in doprinos pri razvoju našega športa tukaj na Nizozemskem in pa v svetu.

Kako primerjate emancipacijo invalidov v Sloveniji in na Nizozemskem in kaj bi se drug od drugega lahko naučili?

Menim, da se je situacija za invalide osebe v Sloveniji zelo pozitivno spreminila in da osebe z invalidnostjo danes uživajo podporo države kot v večini zahodnoevropskih držav. Spremenili pa so se invalidi tudi sami, saj ne sedijo prekrižanih rok in se neredko potegnejo za svoje pravice v družbi. Tako je danes na primer odpravljenih ogromno arhitektonskih ovir, ne samo v Ljubljani, temveč po celi državi. Pri uveljavitvi invalidnih oseb v družbi pa prav gotovo tudi zelo uspešno pomagajo uspehi invalidov v športu. Slovenija je kot samostojna država redna udeleženka vseh Olimpijskih Paralimpijskih iger. Učimo pa se gotovo eni od drugih. Nizozemska je v svetu znana po kvalitetni oskrbi invalidnih oseb in načinih vključevanja invalidnih oseb v družbo. Čeprav tudi tukaj spoznavanja novih življenjskih vrednot vodijo do sprememb.

Vodite delavnice sedeče odbojke, tudi za člane združenja bomo organizirali eno, nam lahko razložite, kaj lahko pričakujemo, česa se bomo naučili?

Res je, kot trener sedeče odbojke pogosto vodim delavnice sedeče odbojke pri odbojkarskih klubih, v šolah... Moj moto za takšno delavnico je vedno pokazati udeležencem in gledalcem, da vsakdo lahko igra! V ospredju pa je predvsem zadovoljstvo!

Interview: Jože Banfi

Jože Banfi heeft onlangs van de Nederlandse Volleybalbond Nevobo een onderscheiding gekregen voor zijn jarenlange inzet voor het zitvolleybal. Bij ons rees de vraag, wat hem drijft. Binnenkort zullen we samen met Jože en de club een workshop zitvolleybal organiseren.

Wat bracht u naar Nederland?

Ik ben naar Nederland gekomen in 1984. De reden hiervoor was dat mijn vrouw Jeannette Nederlandse is. Ik heb haar ontmoet op de Paralympische Spelen van 1980 in Arnhem, waar Jeannette hostess was voor de nationale ploeg van Kenia. Ik trad aan voor het team van Joegoslavië. Oorspronkelijk ben ik afkomstig uit Trzin, een plaatsje tussen Ljubljana en Kamnik.

Zitvolleybal, dat is toch wat lager gaan zitten en het 'normale' volleybal spelen. Hoe leg jij dat uit? Hoe heeft u kennis gemaakt met zitvolleybal?

Zitvolleybal is een spel, dat hier in Nederland werd ontwikkeld, in de jaren 50 van vorige eeuw in militair herstellingsoord. Vergeleken met 'staand volleybal' zijn een aantal belangrijke verschillen:

- veldgrootte: 10 x 6 meter
- nethoogte: 115 cm voor mannen en 110 cm voor vrouwen
- spelers moeten op de grond zitten!
- de handen hebben een dubbele functie: de spelers bewegen zichzelf ook door hun handen
- toegestaan is het 'service block', zoals het ook bij staand volleybal mag

Ik heb zitvolleybal geleerd bij de instelling voor jonge invaliden in Kamnik, bij de lichamelijke opvoeding. Inmiddels zijn er in Slovenië verschillende verenigingen actief (Kamnik, Ljubljana, Ravne, Nova Gorica).

U bent zeer actief in het Nederlandse zitvolleybal en heb onlangs de hoogste onderscheiding ontvangen voor uw inzet. Kunt u beschrijven wat u tot die hoge status gebracht heeft?

Als sporter en trainer heb ik aan 6 paralympische spelen meegedaan. Ik geld tot vandaag als een van meest succesvolle olympiërs van Slovenië. In totaal heb ik 6 medailles gewonnen: bij zwemmen en zitvolleybal.

Ik heb meegedaan aan meer dan 50 grote sportevenementen, zoals Europese en wereldkampioenschappen en 14 medailles gewonnen. Als trainer van Nederlands vrouwen zitvolleybalteam heb ik 2 Wereldkampioenschappen gewonnen, 2 Europese kampioenschappen en zilveren medaille op de paralympische spelen van Athene in 2004. Daarna werd ik trainer van het Engelse team in voorbereiding op de Paralympische spelen van 2012. Nu train ik het Nederlandse mannenteam zitvolleybal. Ter info, begin maart spelen we kwalificatietoernooi voor de paralympische spelen in Londen. Ik speel zelf nog steeds en ben ook trainer van zitvolleybalclub Volleer in Leersum.

Als speler ben ik in 1984 tot de beste sportman onder invaliden gekozen in voormalig Joegoslavië, in Slovenië kreeg ik de hoogste Sloveense onderscheiding in sport: "plaketa Staneta Boudka".

De Gouden bondspeld met briljant kreeg ik van de Nederlandse volleybalbond in oktober 2011 als dank voor de langdurige samenwerking en bijdrage bij het ontwikkelen van de sport hier in Nederland en de rest van de wereld.

Hoe vergelijk je de emancipatie van gehandicapten en Slovenië en Nederland en wat kunnen we van elkaar leren?

Ik geloof dat de situatie van gehandicapten in Slovenië in grote mate positief is veranderd, gehandicapten hebben nu net zo een grote steun van de overheid als in de meeste West-Europese landen. Ook de gehandicapten zelf zijn veranderd, ze zitten niet meer achterover, maar doen actief mee in de maatschappij en komen op voor hun rechten. Zo zijn in de loop der jaren vele bouwobstakels verdwenen, niet alleen in Ljubljana, maar in heel het land.

De sportprestaties hebben de emancipatie zeer zeker een positief impuls gegeven. Slovenië doet mee aan alle grote toernooien, ook de Paralympics. Natuurlijk leren we van elkaar. Nederland is bekend voor haar emancipatie van gehandicapten in de maatschappij. En ook hier leiden nieuwe inzichten en waarden tot veranderingen.

Je leidt een zitvolleybalteam en gaat voor onze vereniging een workshop leiden, kan je uitleggen wat we kunnen verwachten en kunnen leren?

Ja, als trainer geef ik regelmatig workshops in het zitvolleybal, bij clubs, op scholen. Ik wil laten zien dat iedereen mee kan doen en inzicht geven, maar het gaat er vooral om plezier en fun te hebben. Plezier hebben staat voorop.

www.volleer.nl/nieuwsbericht.php?bericht=143

www.korterinkmedia.nl/

www.volleybal.nl

Visoki odlikovanji za 'našo' senatorko

Zasluzeno priznanje za izredne zasluge

I3V prvem pogovoru za Lipo pred štirimi leti smo se s prof. dr. Marie-Louise Bemelmans-Videc pogovarjali o njenih slovenskih koreninah.

Družina njenega očeta se je na poti s trebuhom za kruhom v 20. letih prejšnjega stoletja znašla v Limburgu. Kljub odličnim spričevalom je moral oče že mlad poprijeti za delo. Kasneje je ustanovil uspešno podjetje in je lahko svojim šestim otrokom omogočil šolanje. Štirje so študirali na univerzi, Marie-Louise je doktorirala iz socioloških ved in postala univerzitetna predavateljica upravnih ved. Leta 1999 je bila izvoljena v senat in je osem let Nizozemsko zastopala v Svetu Evrope. Zadnja štiri leta je nizozemsko delegacijo tudi vodila.

Pred kratkim se je po treh polnih mandatih poslovila od 'Prve kamre'. Njeno izvrstno delo je obširno pohvalil predsednik senata, za izredne zasluge je dobila kraljevo odlikovanje. Poslej je 'vitez reda Oranje-Nassau'. Tudi ob slovesu iz Sveta Evrope je prejela visoko odlikovanje: medaljo za zasluge - 'pro merito'. Z nazivom 'honorary member' – častni član – se ima tudi poslej pravico še na tem pomembnem forumu aktivno zavzemati za človekove pravice in enakopravno sodelovanje v Evropi.

Bolj kot z naštetimi priznanji je zadovoljna z rezultati svojega dela. V tem pogovoru sva se ustavili pri nekaj pomembnejših postajah v njeni bogati poklicni karieri.

Znanstvena osnova

Po 40-letih je seznam zaposlitev in položajev zelo dolg. Študiju je sledilo znanstveno delo na univerzi, nato pa je predavala upravne vede na Univerzi v Leidnu in na Indiana University v Združenih državah Amerike. Po vrnitvi na Nizozemsko je vodila oddelek za nadzor kvalitete na tukajšnjem Računskem sodišču. Od leta 1992 naprej pa je profesorica upravnih ved na Radboud univerzi v Nijmegnu in priznana avtorica strokovne literature. Po objavah in delovanju v številnih mednarodnih organizacijah je njeno ime znano v strokovnih krogih izven nizozemskih meja.

Tudi v politiko je 'zašla' kot strokovnjakinja. Po urednikovanju pri znanstvenem glasilu CDA so jo povabili k oblikovanju novih usmeritev te stranke. S programom 'Nove poti, stalne vrednote' je CDA potem ponovno uspelo pridobiti zaupanje volilcev. Leta 1999 je CDA ga. Bemelmans-Videc predlagala za članstvo v 'Prvi Kamri'. "Čudovita izkušnja! Sem izredno ponosna in hvaležna za to delo!" zagotavlja vedno znova. Posebno ceni priložnost, da s kolegi s čim bolj objektivnega stališča preučijo pomembne odločitve, ki vplivajo na vso družbo.

Nasploh je zelo navdušena nad vzdušjem v "Prvi kamri". V nasprotju s parlamentom je tukaj 'dnevna' politika v ozadju. Debate so vsebinske, pospremljene z legitimnimi argumenti in kritičnimi vprašanji: "V parlamentu gre bolj za politične interese, v senatu je v ospredju prav iskanje soglasja". Pri utemeljevanju stališč štejejo argumenti: "Pri dobrem predlogu ne šteje politična barva in smeš nastopiti v imenu senata". Tako je na primer 10. maja lani ogromna večina v senatu sprejela 'Mocijo Bemelmans-Videc', s katero senat vlado opozarja na njene obveznosti iz 'Evropske pogodbe za človekove pravice'.

Lep primer zglednega sodelovanja v 'Prvi kamri' je tako imenovano 'pairen': pri glasovanju o predlogih zakonov se zgodi, da so nekateri senatorji odsotni, ker senat zastopajo drugje. Za ohranitev ravnotežja se v tem primeru po 'gentlemenskem dogovoru' enako število članov nasprotnega 'tabora' vzdrži glasovanja.

Svet Evrope

Človekove pravice, demokracija in pravna država so tudi osrednje teme Sveta

Evrope (SE). Države članice imajo na vladnem nivoju predstavnike v Odboru ministrov, na parlamentarnem nivoju pa jih zastopajo delegacije, sestavljene tako iz parlamentarcev kot senatorjev.

Prof. Bemelmans-Videc je bila članica Parlamentarne skupščine od leta 2003. Kar je poleg zasedanj v Strassburgu štirikrat letno pomenilo tudi veliko pripravljalnega dela v različnih komisijah in kasneje poročil za senat. Med drugim je bila predsednica Komisije za človekove pravice in Komisije za imenovanja sodnikov Evropskega sodišča za človekove pravice.

Ob najinem pogovoru se je pravkar vrnila iz Pariza, kjer so potekali pogovori s francoskimi kandidati za to pomembno funkcijo. Parlamentarna skupščina pri glasovanju o imenovanjih skoraj vedno prevzema priporočila te Komisije. V posameznih primerih poskušajo države uveljaviti svoje interese, tudi z intimidacijo. Prav zato se naša sogovornica še posebej zavzema za sprejetje tako imenovanih 'Rules of procedure – Pravil igre', pri oblikovanju katerih je dejavno sodelovala. Osnovna olika je še kako potrebna za zagotavljanje enakopravnosti pri pogajanjih in pri debatiranju na zasedanjih. S sprejetjem teh pravil ima predsedujoči v Skupščini med drugim več možnosti za preprečevanje neprimerne vedenja.

Nizozemska delegacija je po njenem mnenju dober primer zglednega sodelovanja – med seboj in z drugimi udeleženci. Kar je malo 'lastna hvala' – zadnja štiri leta je ("z velikom veseljem!") delegacijo tudi vodila. Kljub 'dvojni lojalnosti' – člani zastopajo tako svojo državo in svojo politično stranko – upoštevajo vsebinske argumente. Tudi izven političnih 'blokov' se rojevajo koalicije okoli sprejemanja bistvenih odločitev SE in oblikovanja resolucij. Za primer ga. Bemelmans – Videc navaja etična vprašanja kot sta evtanazija in vizije okoli migracij. Mnenja o teh vprašanjih pogosto presegajo državne meje in okvire strankarske discipline.

Vodenje nizozemskega zastopstva je prineslo še vrsto drugih, reprezentativnih dolžnosti. Tako je bila med predsedovanjem Slovenije ES spet enkrat, tokrat torej 'službeno' v Ljubljani. Redno zasedanje stalnega Komiteja je bilo maja 2009 po njenem mnenju izredno dobro pripravljeno srečanje. Tudi tako se Slo-

venija predstavlja kot polnovredna članica evropskih povezav.

Priznanje je pomembno!

Vedno znova se v Evropi, pa tudi drugje po svetu kaže potreba po odkrivanju nasilne preteklosti v deželah, ki so trpele pod totalitarnimi režimi. Za 'Vergangenheitsbewältigung' – kot se temu tako precizno reče po nemško – je po njenem mnenju nujno potrebno raziskati, kaj se je zgodilo. Brez politiziranja je treba priznati trpljenje žrtev, to navajajo tudi številna poročila in zahtevajo resolucije SE.

Večinoma se vsak sklicuje na svoje pravice, prav v SE, pri tem pa pozabljajo na s tem povezane obveznosti in odgovornost. O tem je govora v zadnjem poročilu 'Fundamental rights en responsibilities', ki ga je v Parlamentarni skupščini predstavila Marie-Louise Bemelmans-Videc.

Vec časa – tudi za 'slovenske zadeve'

Po 40 letih poklicnega življenja se začinja novo obdobje, ki ga sama opisuje kot: "Drugačno uživanje". Najprej si bosta z soprogom Karlom vzela čas za dolge počitnice, vključno z obiskom sorodnikov v Sloveniji. Poslej se bo lahko posvetila zadevam, ki jih je prej morala odlagati na kasneje: 'učenje slovenskega jezika', 'pohodništvo', 'igranje citer' itn. Pogosteje bo lahko obiskovala koncerte, pa tudi prireditve naše slovenske skupnosti na Nizozemskem. Poleti bosta z možem Karlom za soseščino priredila 'slovensko veselico' – vključno z 'Oberkrainerji' in slovenskim vinom.

Slovenijo in njen razvoj pozorno spremlja, takoj po osamosvojitvi je z rojaki delila olajšanje, da se je tako dobro izteklo: "Za to moramo biti hvaležni!" In čeprav jo za prihodnost še mlade države ne skrbi, je vedno pripravljena pomagati pri iskanju skupnih poti, ki bodo obe 'njeni' deželi tesneje povezovali na vseh mogočih področjih.

Z zadovoljstvom sklepa Marie-Louise Bemelmans-Videc vse njene 'kariere' in se spominja svojega slovesa pri 'Prvi kamri'. Po akademski poklicni poti ji je prav članstvo v senatu omogočilo uresničiti vrsto idej, ki bi sicer ostale 'teorija'. In kdo ve, kje bo mogoče to 'zakladnico znanja in izkušenj' uporabiti po tem sabatikalnem letu...

Hoge onderscheidingen voor 'onze' senatrice

Verdiende erkenning voor de uitzonderlijke staat van dienst

In het eerste gesprek voor Lipa, nu alweer vier jaar geleden, hebben wij het met prof. dr. Marie Louise Bemelmans-Videc gehad over haar Sloveense roots.

De familie van haar vader is op zoek naar een beter bestaan in de jaren 20 van de vorige eeuw verzeild geraakt in Limburg. De getalenteerde leerling moest ondanks de goede cijfers al jong aan het werk. Later richtte hij een succesvol bedrijf op, zodat zijn zes kinderen konden studeren. Vier van de zes hebben op de universiteit gestudeerd, Marie-Louise promoveerde in sociale wetenschappen. Uiteindelijk werd ze hoogleraar bestuurskunde. In 1999 is ze gekozen als lid van de Eerste Kamer van de Staten Generaal en als afgevaardigde van Nederland nam ze de laatste acht jaar zitting in de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, de laatste vier jaar als voorzitter van de Nederlandse parlementaire delegatie.

Kort geleden heeft ze na drie volle mandaten afscheid genomen van de Eerste Kamer. Voor het uitstekende werk en uitzonderlijke inzet kreeg ze een uitgebreide lofspraak van de voorzitter Van der Linden en een koninklijke onderscheiding. Voortaan mag ze zich Ridder in de Orde van Oranje-Nassau noemen. Ook bij het afscheid van de Raad van Europa ontving ze een hoge onderscheiding – medaille 'pro merito' – voor verdiensten'. Met de titel 'honorary member' behoudt ze het recht om haar stem te laten horen voor de mensenrechten en eerlijke samenwerking in Europa.

Nog meer dan de onderscheidingen geven haar de bereikte resultaten de grootste voldoening. In ons gesprek stonden wij stil bij enkele opmerkelijke stations in haar rijke loopbaan.

Wetenschappelijke basis

De lijst van de belangrijke posten die ze in 40 arbeidsjaren heeft bekleed is heel lang. Na enkele jaren onderzoekswerk doceerde ze bestuurskunde aan de Universiteit in Leiden en de Indiana University in de VS. Na terugkomst in Nederland werd ze hoofd kwaliteitszorg en adviseur van de Algemene Rekenkamer. Vanaf 1992 werd ze hoogleraar bestuurskunde aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Op haar naam staan talrijke wetenschappelijke artikelen over het openbaar bestuur. Haar bekendheid in vakkringen werd ook buiten Nederland gevestigd met het oprichten en het lidmaatschap van diverse vak-associaties.

Ook de politiek is ze ingerold als 'vakvrouw'. Als jarenlang redactielid van het wetenschappelijk blad 'Christen Democratische Verkenningen' was zij uitgenodigd om mee te denken over de nieuwe koers van het CDA. Met het programma 'Nieuwe wegen, vaste waarden' heeft de partij in de hiernavolgende jaren opnieuw het vertrouwen van de kiezers gewonnen.

Enkele jaren later, in 1999, is ze door het CDA voorgedragen voor de Eerste Kamer. "Een prachtige ervaring! Ik ben trots en dankbaar dat ik dat heb mogen doen!" zegt ze nog steeds met volle overtuiging. Vooral de gelegenheid om via de wetenschappelijke insteek belangrijke zaken in beweging te zetten, vond ze zeer dankbaar werk.

Ze spreekt lovend over de sfeer in de Eerste Kamer. In tegenstelling tot de Tweede Kamer blijft hier de dagelijkse politiek meer op afstand. De befaamde denkdiscipline van de Eerste Kamer kenmerkt de inhoudelijke debatten. Met het inbrengen van legitieme argumenten en kritische vragen wordt de te behandelen kwestie geobjectiveerd: "In de Tweede Kamer speelt meer het politiek belang, in de Eerste gaat het om het vinden van consensus". Bij de verdediging van de keuzes telt de inhoudelijke argumentatie: "Met een goed verhaal is politieke kleur niet doorslaggevend, dan mag je soms namens de hele Kamer spreken".

Zoals op 10 mei jl, toen de 'Motie-Bemelmans-Vidéc', gesteund door de overweldigende meerderheid van de Eerste Kamer, de regering wees op haar verplichtingen voortvloeiend uit het Europees Verdrag voor de rechten van de Mens.

Een mooi voorbeeld van de faire samenwerking in de Eerste Kamer is het zogenaamde 'pairen': bij het stemmen over wetsvoorstellen kunnen Kamerleden afwezig zijn vanwege verplichtingen voor de Kamer, bijvoorbeeld omdat ze namens de Kamer naar het buitenland moeten. 'Ter evenwicht' onthoudt zich volgens 'gentlemen's agreement' hetzelfde aantal leden van de 'andere kant' van stemming. Tijdens de stemming blijven ze tijdelijk weg uit de plenaire zaal.

Raad van Europa

Mensenrechten, democratie en de suprematie van het recht (human rights, democracy and the rule of law) zijn ook dé speerpunten van de Raad van Europa (RvE). De lidstaten zijn op ministerieel niveau in het Comité van Ministers en op parlementaire niveau in de Parlementaire Assemblee van de RvE vertegenwoordigd door delegaties, samengesteld uit leden van beide Kamers der Staten-Generaal.

Prof. Bemelmans-Vidéc was sinds 2003 lid van de Parlementaire Vergadering. Naast de plenaire bijeenkomsten in Straatsburg vier keer per jaar, betekende dat tussendoor veel voorbereidend werk in commissies van de Assemblee en het rapporteren aan de Kamer. Zo was ze onder andere ook voorzitter van de Sub-Commissie voor de Mensenrechten en van de Sub-Commissie voor de benoeming van de rechters van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.

Bij ons gesprek was ze net terug uit Parijs, waar laatstgenoemde benoemingscommissie de Franse kandidaten had gehoord. De aanbevelingen van de Sub-Commissie worden door de Parlementaire Assemblee van de RvE nagenoeg altijd overgenomen bij de uiteindelijke plenaire stemming.

Een enkele keer proberen de lidstaten hun particulier belang door te drukken, zelfs op een zeer intimiderende manier. Daarom liggen haar de 'Rules of procedure – Regels van het spel' waaraan ze meewerkte, zo na aan het hart. Ook voor een gelijkwaardige deelname aan de debatten zijn fatsoenlijke omgangsvormen onontbeerlijk. Onder andere de bevoegdheden van de voorzitter van de Assemblee worden met een recente wijziging van de Rules dit voorstel dan zo aangescherpt, dat er betere mogelijkheden zijn om ongewenst gedrag

te voorkomen.

De Nederlandse delegatie is volgens haar een goed voorbeeld van een goede samenwerking – onder elkaar en met andere partijen. Ook al zegt ze dat zelf, de laatste vier jaar heeft ze namelijk – “met veel plezier!” – leiding aan de delegatie gegeven. Ondanks de ‘dubbele loyaliteit’ – de leden representeren hun land en hun politieke partij – is er waardering voor elkaars argumenten. Ook buiten de politieke blokken kunnen de partijen elkaar vinden in het beargumenteren van de fundamentele kwesties die in de RvE bediscussieerd en in de resoluties vastgelegd worden. Als voorbeeld noemt ze ethische vraagstukken, zoals de euthanasie of de ideeën over de migratie. De meningen hierover overstijgen vaak de nationale grenzen en de kaders van de fractiediscipline.

De leiding aan de Nederlandse afvaardiging betekende nog andere, representatieve taken. Zo bracht haar dat twee jaar geleden, toen Slovenië voorzitter van de RvE was, deze keer ‘voor zaken’ naar Ljubljana. De reguliere vergadering van het Permanente Comité in mei 2009 was volgens haar een tot in de puntjes verzorgde bijeenkomst. Slovenië manifesteert zich als volwaardig lid van de Europese verbanden.

Erkenning is belangrijk!

Steeds opnieuw wordt in Europa, maar ook in de rest van wereld de noodzaak zichtbaar om schoon schip te maken met de veelal gewelddadige historie in de landen, die vroeger onder de totalitaire regimes te lijden hadden. Voor de ‘Vergangenheitsbewältigung’ – zoals dat in het Duits zo treffend wordt aangegeven - is het volgens Marie-Louise Bemelmans-Videc essentieel te achterhalen wat er gebeurd is. Zonder de tussenkomst van de politieke belangen hoort het verdriet van de slachtoffers erkenning te krijgen, zoals in diverse rapporten en resoluties van de RvE is vastgelegd.

In menig opzicht beroept iedereen zich op de rechten, juist in de RvE, maar vaak worden de plichten en verantwoordelijkheid vergeten, die aan deze rechten zijn verbonden. Dat is ook dan het thema van het laatste rapport ‘Fundamental rights en responsibilities’, dat Marie-Louise Bemelmans-Videc in de Parlementaire Vergadering zal verdedigen.

De afsluitende werkzaamheden in Straatsburg lopen nog een paar maanden door, in november zal de 'wisseling van de wacht' worden afgerond.

Meer tijd – ook voor de 'Sloveense dingen'

Na 40 jaar gewerkt te hebben breekt hierna voor Marie-Louise Bemelmans-Videc een bijzondere periode aan. "Het andere soort genieten" noemt ze het. Eerst neemt ze met haar echtgenoot dr. Karel Bemelmans tijd voor een uitgebreide vakantie, inclusief bezoek aan de familie in Slovenië. Op het lijstje van de dingen, die door de drukke werkzaamheden op de lange baan moesten schuiven, zullen ook langzamerhand 'het Sloveens leren', 'wandelen' en 'citer spelen' kunnen worden aangevinkt. Vaker dan dusver zal ze concerten kunnen bezoeken, ook de evenementen van de kleine Sloveense gemeenschap in Nederland. Voor het eind van de zomer plant ze een 'Sloveens' buurtfeest – compleet met het optreden van een 'Oberkrainer Ensemble' en Sloveense wijn.

De ontwikkeling van Slovenië volgt ze op de voet, zeker in het begin van de onafhankelijkheid deelde ze de opluchting dat het zo goed is afgelopen: "Hiervoor moeten wij dankbaar zijn!" En hoewel ze zich geen zorgen maakt over de toekomst van Slovenië blijft ze bereid haar steentje bij te dragen bij het verkennen van de wegen die 'haar' beide landen tot wederzijds voordeel tot nauwere samenwerking kunnen brengen.

Met voldoening kijkt Marie-Louise Bemelmans-Videc op haar 'carrières' terug en op het prachtige afscheid van de Eerste Kamer. Na de wetenschappelijke opleiding en loopbaan opende juist deze Kamerzetel zo brede mogelijkheden om de ideeën en opvattingen vanuit Christendemocratisch perspectief in de praktijk om te zetten. En wie weet waar deze schat aan kennis en ervaring na het 'sabbatical' verder ingezet zal worden...

‘Študij v tujini te popelje v nov, drugačen svet!’

Tradicionalnim ‘kategorijam’ Slovencev v tujini – izseljencem in zdomcem na začasnem delu v tujini - se v zadnjih letih pridružuje vse več študentov, ki se dodatno izpopolnjujejo v tujini. Tako skupaj z vrstniki z vsega sveta najdejo pot tudi do nizozemskih univerz, ki vabijo z vrhunskimi študijskimi programi. Opazno je naraščajoče število glasbenikov, ki se izpopolnjujejo na tukajšnjih konzervatorijih. Zakaj se odločajo prav za Nizozemsko?

Kar se Vidka nauči...

Vido Matičič, 27-letno študentko solopetja iz Rakeka, je več razlogov pripeljalo na ta konec. Najprej seveda njena strast do petja. Pri Žlincovih – kot se po domače pravi njihovi kmetiji – se je vedno pelo. Vida je svojo pevsko ‘kariero’ s šestimi leti začela v cerkvenem deklškem zborčku, nato v šoli pri otroškem zboru, z devetimi leti pa že v narodnozabavnem ansamblu Vilija Marinška. Na glasbeni šoli je igrala prečno flavto, s 14. leti je bila sprejeta na solopetje, čeprav je bila spodnja starostna meja pravzaprav 17 let. Kar nekaj pove o njenem talentu, ki je prišel do izraza s trdim delom pod vodstvom vrste izvrstnih pedagogov: Elife Jashari, Ivana Andreasa Arnška, Jožeta Oblaka, Tanje Grlica. Po uspehu na Tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije se je poleg študija na Pedagoški fakulteti vpisala tudi na

Umetniško gimnazijo Koper: „Prof. Nina Kompare Volasko je čudovita učiteljica in tudi odlična pevka... bila mi je velik vzor in mi je že od začetka priporočala študij v tujini“. Veliko je 'kriv' tudi priznani primorski skladatelj Ambrož Čopi, njen profesor na Umetniški gimnaziji in dirigent Akademskega pevskega zbora Univerze na Primorskem: „Ambrož me je določil za vokalno pedagoginjo – tako sem bila zadolžena za upevanje, korepetiranje in po potrebi individualno delo s pevci. Začela sem tako iz nič, v roke mi je potisnil nekaj literature in v štirih letih sem pridobila ogromno izkušenj, ki mi vedno pridejo prav“.

Pogled čez mejo

„Nina me je navdušila tudi nad World Youth Choir (WYC) - Svetovni zbor mladih“. Leta 2005 je bila Vida na svetovni avdiciji izbrana za ta prestižni projekt. Poletje je skupaj z drugimi 80 mladimi pevci preživela v Izraelu – 10 dni vaj in 10-dnevna koncertna turneja sta bili nepozabno doživetje! Ki mu je sledilo povabilo na zimsko srečanje v Normandiji ter naslednje leto turneja po Evropi: „Tokrat smo se ustavili tudi na Nizozemskem!“

Iz ljubiteljstva je petje vedno bolj postajalo poklicna želja. „Če želiš nadaljevati, moraš v tujino!“ so ji svetovali vedno znova. Kar nekaj članov WYC-ja je priporočalo tukajšnje konzervatorije, malo je 'pomagalo', da živi na Nizozemskem teta Breda. In ko je Uroš rekel, da pojde z njo, se je vse odvijalo 'po hitrem postopku'.

Po enotedenskem 'izobraževalnem izletu' in po sprejemnih izpitih na haaškem in amsterdamskem konzervatoriju se je odločila za Amsterdam, kjer je bila kljub polnemu razredu sprejeta pri prof. Valerie Guillorit.

Amsterdam je dober začetek

Avgusta 2008 sta z Urošem, ki je ze po treh tednih našel službo, prispela na Nizozemsko: „Nekaj časa je trajalo, da sva se ustalila, pa tudi z vsakim dnem izveva kaj novega in tako se najino življenje tukaj vedno bolj polni. Potrebovala sem pol leta, da sem se navadila na okolje, na profesorico, na nov način dela. Tu spoznaš ogromno ljudi iz vseh mogočih držav in kultur - kar ti dejansko odpre oči in te popelje v nek nov, drugačen svet!“

Sprejem na konzervatorij je že sam po sebi velik succes, ki prinaša nove priloznosti za njen pevski razvoj. Poleg študija si Vida odrske izkusnje nabira z nastopi v razlicnih produkcijah. Najvecja doslej je spektakularna uprizoritev opere 'Orfej in Evridika' na jezeru za kraljevo palačo Soestdijk, ki jo bodo zaradi velikega uspeha ponovili tudi letošnje poletje. Slovenska skupnost pa jo pozna tudi po nastopih pri slovenski maši v Rijswijku, na Kulturnih dnevih in ob drugih srečanjih, slovensko himno pa je zapela tudi že v Mirovni palači v Haagu.

Prepevanje pri narodnozabavnemu ansamblu verjetno ni najbolj logična izbira za devetletno deklico, Vida pa si je rekla: „Ljudske pesmi so mi prav všeč – zakaj pa ne?!“ Vodja ansambla Vili je sedaj poročen z Vidino starejšo sestro Majo in z ansamblom 'Erazem' nadaljujeta to družinsko tradicijo.

Studeren in het buitenland brengt je in een nieuwe, andere wereld!

Naast de traditionele categorieën Slovenen in buitenland – emigranten en tijdelijk uitgezonden of gedetacheerde deskundigen – gaan in de laatste jaren steeds meer studenten naar het buitenland om zich in hun vak nog meer te bekwamen. Met de leeftijdsgenoten uit de hele wereld vinden steeds meer jonge Slovenen de weg naar de Nederlandse hogescholen met het uitstekende studieprogramma. Onder hen opvallend veel musici. Waarom kiezen ze juist voor de Nederlandse conservatoria?

'Jong geleerd...'

De 27-jarige Vida Matičič uit Rakek kan meerdere redenen aangeven. Het begint met haar liefde voor muziek. Bij 'Žlincovih' – zoals de boerderij van haar (voor)ouders genoemd wordt – hebben ze altijd al gezongen. Haar zangcarrière begon Vida bij het kerkelijke meisjeskoor, dan zong ze op school bij het

kinderkoor en met negen jaar was ze al lid van de 'Oberkrainerband'. Op de muziekschool begon ze met de fluit, en hoewel de leeftijdsgrens bij 17 jaar is gesteld is ze met 14 jaar aangenomen op de afdeling solozang. Dat zegt natuurlijk wat over haar talent, dit kwam steeds meer tot uitdrukking onder begeleiding van uitstekende zangleraren: Elifa Jashari, Ivan Andreas Arnšek, Jože Oblak, Tanja Grlica. Na het succes op de wedstrijd voor jonge musici van Slovenië ging ze naast de studie op de PABO in Koper ook het Kunstgymnasium volgen: „Prof. Nina Kompare Volasko is een super lerares en een uitstekende zangeres... ze was mijn grote voorbeeld en vanaf het begin raadde ze mij studie in buitenland aan“. Ook de bekende componist Ambrož Čopi, haar leraar op het Kunstgymnasium en dirigent van het Academische koor van de Universiteit in Primorje is 'schuldig' aan haar muzikale ontwikkeling: „Hij wees me gewoon aan als zangpedagoge, ik was verantwoordelijk voor inzingen, koorrepeteren en indien nodig ook voor de individuele oefeningen met de zangers. Ik begon uit het niets, van Ambrož kreeg ik slechts wat vakliteratuur aangeboden en in die vier jaar heb ik een zee aan ervaring opgedaan, waar ik altijd uit kan putten. De studententijd in Koper vloog om tussen het zingen, repeteren, optredens, reizen en nog veel meer. Gelukkig had ze toen al Uroš aan haar zijde...

Blik over de grens

„Nina heeft me geënthousiasmeerd voor het World Youth Choir (WYC) – Wereldjongerenkoor“. Na auditie was Vida in 2005 uitgekozen voor dit prestigieuze project. In de zomer heeft ze samen met 80 andere jonge zangers 10 dagen in Israël gerepeteerd en aansluitend 10 dagen getourt – een onvergetelijke ervaring! Met als gevolg de uitnodiging voor de wederontmoeting in Normandië en het jaar erop de tour door Europa: „Toen kwamen we ook langs Nederland!“

Uit de hobby werd het zingen steeds meer een beroepswens. „Wil je wat bereiken, dan moet je naar buitenland!“ kreeg ze steeds maar te horen. Meerdere leden van het WYC hebben haar één van Nederlandse conservatoria aanbevolen, bij de beslissing 'hielp een beetje' ook dat hier tante Breda woont. En toen Uroš zei, dat hij wel mee wil, ging alles opeens heel snel.

Na de introductieweek en de intake-examens op het Haagse en Amsterdam-

se conservatorium viel haar keuze op Amsterdam. Ondanks de volle klas kon ze beginnen bij prof. Valerie Guillorit.

Amsterdam is het goede begin

In augustus 2008 is ze met Uroš verhuisd naar Nederland, waar hij ook binnen drie weken een baan heeft gevonden: „Het duurde even voordat wij onze draai hebben gevonden. Nu nog is elke dag vol van nieuwe dingen en wordt ons leven voller en voller. Het eerste half jaar had ik nodig om aan de nieuwe omgeving, aan de lerares, de nieuwe manier van werken te wennen. Hier leer je talrijke mensen van de meest diverse culturen uit alle mogelijke landen kennen – wat een echte ‘eye-opener’ is in deze nieuwe, zo andere wereld!“

De studieplaats op het conservatorium is op zich al een groot succes met talrijke nieuwe mogelijkheden voor haar zangontwikkeling. Naast de studie verzamelt Vida ervaringen met de optredens in diverse producties. De grootste productie is de spectaculaire opvoering van de opera ‘Orfeus en Euridice’ bij het paleis Soestdijk, deze wordt wegens succes deze zomer opnieuw opgevoerd.

Wij kennen haar van de Sloveense mis in Rijswijk en de optredens bij de evenementen van de Vrienden van Slovenië, zo zong ze ons volkslied ook al in het Vredespaleis in Den Haag.

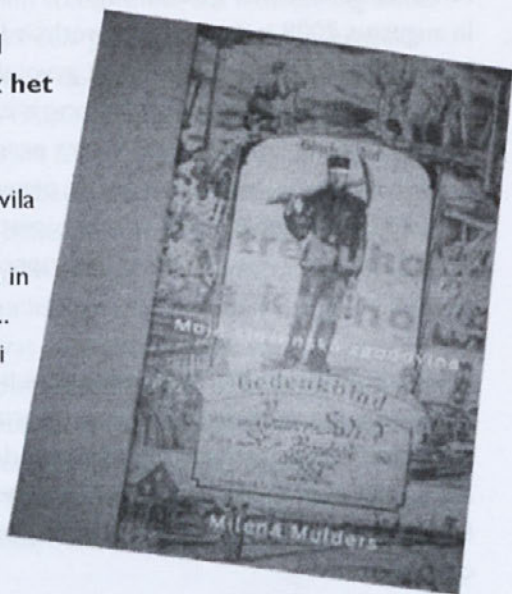
Het zingen bij een ‘Oberkrainerband’ is voor een negenjarig meisje niet de meest gangbare keuze, maar Vida dacht „Volksliederen vind ik leuk, waarom niet?!“ De bandleider Vili is inmiddels getrouwd met Maja, de oudere zus van Vida, en met de band ‘Erazem’ zet het echtpaar Marinsek deze familietraditie voort.

Milena Mulders: S trebuhom za kruhom

“Po tej poti vam sporočam, da je izšel slovenski prevod knjige **Met de buik het brood achterna / S trebuhom za kruhom**.

3. decembra 2011 sem knjigo predstavila v Ljubljani, v prisotnosti številne družine, migrantov iz vseh delov sveta in številnih visokih slovenskih uradnikov.. Prvi izvod sem izročila svoji teti Urški Šalej. Bilo je zelo lepo in čustveno. Tudi s knjigo sem zelo zadovoljna. Prevod je naredila Tanja Mlaker, odzivi so pozitivni.

V kolikor je kdo zainteresiran, da slovensko knjigo kupi zase ali za sorodnike v Sloveniji, predlagam, da se obrnete na Slovensko izseljensko matco, ki je knjigo izdala.”

“Ik wil jullie langs deze weg laten weten dat de Sloveense vertaling van het boek **Met de buik het brood achterna** uit is!

Op 3 december 2011 mocht ik in Ljubljana, in aanwezigheid van vele familieleden, emigranten van overal en vele officials, de Sloveense vertaling presenteren. Het eerste exemplaar overhandigde ik aan mijn tante Urška Šalej. Dat was heel bijzonder. Het boek zelf is ook prachtig geworden! Het boek is vertaald door Tanja Mlaker; de eerste reacties zijn lovend.

Mochten er mensen geïnteresseerd zijn in het aanschaffen van het Sloveense boek, voor zichzelf of voor familieleden in Slovenië, dan adviseer ik u contact op te nemen met Slovenska Izseljenska Matica, uitgever van het boek.”

ZDRUŽENJE SLOVENSKA

IZSELJENSKA MATICA

Cankarjeva I/II

1000 Ljubljana

tel: +386 (0)1 24 10 280

fax: +386 (0)1 42 51 673

mail: sim@zdruzenje-sim.si

Knjiga je preko interneta na prodaj na:

Mocht u internet tot uw beschikking hebben, dan is het boek ook online te bestellen via onderstaande link:

<http://bit.ly/RtNNeQ>

Mocht u mij willen bereiken, dan kan dat via:

Jaz pa sem vam dosegljiva na:

milenamulders@gmail.com

Predsednik SIM Sergij Pelhan je za prizadevno raziskovalno delo Mileni Mulders podelil diplomo.

De voorzitter van Slovenska izseljenska matica heeft Milena Mulders een diploma voor haar wetenschappelijk onderzoek overhandigd.

čestitamo - gefeliciteerd

Preselili smo se v Slovenijo

Rosalie Jeromel

Najprej naj se vam predstavim za vse, ki nas (več) ne poznate. Smo družina Jeromel. Oči Bojan je star 43 let in rojen v Slovenj Gradcu- Slovenija. Jaz, mami Rosalie sem 40 let in sem rojena v Oisterwijku – Nizozemska. Hčerka Janica ima 10 let in je rojena v Oisterwijku, potem pa sta tu še petletna dvojčka Yūri in Tigo, rojena v Slovenj Gradcu. Lepo porazdeljeno, se vam ne zdi?

Naša zgodba se je začela leta 2006, ko smo se odločili, da emigriramo v Slovenijo. Pozimi tega leta smo bili na smučanju in ideja, da se preselimo, nam je postala vse bolj zanimiva. Leta 2001 smo od Bojanovega očeta dobili kos zemlje in tam zgradili hišo, kjer bomo bivali, ko bomo v Sloveniji na dopustu. Večkrat ko sem bila v Sloveniji na dopustu, bolj sem se tam počutila doma in po zimskih počitnicah smo se odločili, da gremo.

Preselili se bomo! Preudarna odločitev, saj bom za seboj pustila moje sorodnike na Nizozemskem, hčerka Janica je bila takrat stara 5 let in tudi zanjo je bila to velika sprememba. Seznanili smo domače in začeli s pripravami. Joj, koliko stvari je treba urediti: prevoz, pakiranje, predvsem pa cel kup birokracije, za vse to je potrebno veliko časa.

Konec junija 'nasvidenje' zabava in 10. julija smo se s polnim tovornjakom odpravili na pot v našo novo domovino Slovenijo. Tudi tam vročičen začetek. Vse stvari so morale najti novo mesto, Bojan poiskati službo in Janica je septembra začela hoditi v vrtec. Ko smo se preselili v Slovenijo, je znala le kakih 10 slovenskih besed, pa se je vendarle zelo hitro prilagodila in imela - v nasprotju z mano - zelo malo problemov z zahtevno sloveščino. Jaz sem že na Nizozemskem hodila na tečaj slovenščine k Dragi in imela kar dobro podlago, pa je bilo v začetku zelo težko. Po 2 mesecih sem se počutila zelo utrujeno, krivila sem selitev, pa se je izkazalo, da sem noseča. Super, saj sva si želela še enega otroka, pa naju je presenetilo. Nadaljevali smo z urejanjem stanovanja. V prvem nadstropju smo del hiše rezervirali za oddajo. Upali smo, da bomo lahko čez poletje gostili prijatelje in znance iz Nizozemske.

Nosečnost je dobro napredovala, brez posebnosti, no ja... ultrazvok je pokazal, da bomo dobili ne enega ampak dva dojenčka. 20-2-2007 sta se 5 tednov prezgodaj rodila zdrava sinova Yuri in Tigo. Poleti 2007 smo sprejeli prve goste v apartmaju Rozika, znance iz Nizozemske. Njim so sledili še mnogi in do sedaj smo gostili že goste iz različnih držav, Nizozemske, Belgije, Švedske, Hrvaške, Črne gore, Kanade, pa seveda tudi Slovence. Res je čudovito srečevati različne ljudi in jim poskrbeti lep dopust.

Leta 2009 smo kapacitete razširili še z mobilno hišico s sončno teraso. Ja, nismo sedeli križem rok vseh teh 6 let. Vsi smo si našli mesto, Bojan je polno zaposlen, Janica je pridna v šoli in obiskuje sedmi razred. Yuri in Tigo hodita v vrtec in uživata v svobodi, ki jima je tu na voljo, in jaz; jaz delam na občasno, ko me potrebujejo, sicer pa imam polne roke dela v gospodinjstvu, z otroki, z oddajanjem apartmajev in z učenjem slovenščine.

Mislím, da je nam je emigracija dobro uspela, seveda so stvari v novi domovini, ki nam manj odgovarjajo in na katere se moramo privaditi, kot recimo na to slovensko mentaliteto, da 'kar lahko počaka do jutri, ni treba postoriti takoj'... Uživamo v svobodi, ki se nam je ponudila, v miru, prostoru okoli nas in lepih slovenskih gorah. Veselimo se novih gostov, ki jim pokažemo našo lepo, vsestransko novo domovino. Ste postali radovedni, kdo smo in bi radi bili naši gostje, poglejte na našo spletno stran.

www.slovakantie.com

Onze emigratie naar Slovenië

Rosalie Jeromel

Ik zal ons eerst even voorstellen voor wie ons nog niet of niet meer kent. Wij zijn de familie Jeromel. Papa Bojan is 43 jaar oud en geboren in Slovenj Gradec, Slovenië. Ik, mama Rosalie ben 40 jaar oud en geboren in Oisterwijk-Nederland. Dochter Janica is 10 jaar oud en geboren in Oisterwijk, Nederland en dan is er nog de tweeling Yuri en Tigo 5 jaar oud en die zijn geboren in Slovenj

Gradec, Slovenië. Mooi verdeeld toch.

Ons verhaal begint in 2006 toen we besloten om te emigreren naar Slovenië. Nadat we in januari 2006 op ski vakantie waren geweest begon het idee om te emigreren steeds meer te borrellen. In 2001 hadden we van de vader van Bojan een stukje grond gekregen en hierop een huis laten bouwen. In eerste instantie bedoeld voor onze vakanties in Slovenj Gradec. Naarmate we vaker hier op vakantie gingen voelde ik me hier steeds meer thuis en na die bewuste ski vakantie hakten we de knoop door.

We gaan verhuizen! Een weloverwogen besluit want ik liet een grote familie achter in Nederland en vooral voor onze dochter Janica die toen 5 jaar was zou het een grote stap zijn. In maart bracht ik mijn familie op de hoogte en begonnen we met de voorbereidingen. Wat komt er een hoop bij kijken, verhuismwageregelen, inpakken, maar vooral de papieren rompslomp nam veel tijd in beslag.

Eind juni hadden we een gezellig afscheidsfeest en 10 juli was het dan zover. De verhuismwagen werd ingeladen en we vertrokken naar ons nieuwe thuisland Slovenië. Ook daar was het begin heftisch en druk. Alles moest een plekje krijgen in ons nieuwe huis, Bojan moest een baan zoeken en Janica begon na de vakantie op de vrtec (kleutergroep). Ondanks dat zij maar 10 woorden sloveens sprak toen we emigreerden paste ze zich supersnel aan en had in tegenstelling tot mij geen problemen met die lastige Sloveense taal. Ik had dankzij de lessen van Draga in Nederland een brede basiskennis maar toch viel het in het begin niet mee.

Na 2 maanden in Slovenië voelde ik me erg moe, ik dacht van de verhuizing maar ik bleek zwanger te zijn. Super, we wilden graag nog een kindje maar door al die drukte hadden we dat (dachten we) even uitgesteld. Ondertussen waren we ook nog bezig met het inrichten van ons appartement. Op de 1e verdieping van ons huis hadden we een gedeelte gereserveerd om in te richten voor de verhuur. We hadden de hoop dat met al onze kennissen in Nederland het de hele zomer vol zou zitten. Zo niet dan was het altijd fijn om er mijn familie in te kunnen ontvangen. Mijn zwangerschap verliep zonder

bijzonderheden, nou ja ..Bij de 2e echo bleek dat we niet 1 maar 2 kindjes zouden krijgen.

Op 20 februari 2007 kwamen onze kerngezonde jongens Yuri en Tigo 5 weken te vroeg op de wereld. In de zomer van 2007 ontvingen we onze eerste gasten in appartement Rozika. Kennissen van ons uit Nederland. Na hen volgden er meer en ondertussen hebben we al gasten ontvangen uit verschillende landen. Uit Nederland, België, Zweden, Kroatië, Montenegro, uit Canada en natuurlijk ook onze nieuwe landgenoten. Het is fantastisch om op deze manier steeds nieuwe mensen te ontmoeten en hen een mooie vakantie te bezorgen. In 2009 hebben we de overnachtingscapaciteit uitgebreid door een compleet ingerichte stacaravan met zonterras te plaatsen. Ja we hebben de afgelopen 6 jaar niet stilgezeten.

We hebben allemaal ons plekje gevonden hier. Bojan heeft een drukke gevarieerde baan. Janica doet het goed op school en gaat al naar groep 7. Yuri en Tigo gaan naar de 'vrtec' en genieten van de ruimte om ons huis om lekker vrij buiten te spelen en ik werk af en toe tijdelijk (op invalbasis) en verder ben ik druk met het huishouden, de kinderen, de verhuur van ons appartement en stacaravan en het bijspijkeren van mijn Sloveens. Al met al kijken we terug op een geslaagde emigratie. Natuurlijk zijn er ook dingen aan ons nieuwe thuisland die minder bevallen en hebben we erg moeten wennen aan de Sloveense mentaliteit: wat vandaag niet hoeft kan morgen ook nog wel...

Er zijn moeilijke momenten geweest in Nederland die je hebt moeten missen maar ongetwijfeld was dat anders andersom ook geweest. We genieten van onze vrijheid hier, de rust, de ruimte om ons heen en van de mooie Sloveense bergen. We verheugen ons dan ook zeer als er nieuwe gasten komen die wij kennis kunnen laten met ons mooie, veelzijdige nieuwe thuisland. Ben je nieuwsgierig geworden hoe wij wonen of wil je eens bij ons op vakantie komen kijk dan op onze site.

www.slovakantie.com

Pohorska omleta

Ustvaril jo je Jože Pogačar leta 1952, takratni kuhar na Poštarskem domu na Pohorju. Tam so pohorsko omleto pripravljali vselej enako. 3 žlice moka, 3 žlice sladkorja, 3 jajca... Vselej so delali enako velikost. S to količino so se včasih spopadli trije, včasih en sam, največkrat pa dva, odvisno kako lačni so bili pohodniki.

Werd bedacht in 1952 door Jože Pogačar, toenmalige kok van Poštarski dom in Pohorje gebergte. Daar werd pohorska omleta altijd op zelfde wijze gemaakt: 3 lepels bloem, 3 lepels suiker, 3 eieren... altijd dezelfde hoeveelheid. Soms groot genoeg voor 3 personen, soms voor maar 1, maar meestal voor 2, afhankelijk van hoeveel honger de wandelaars hadden.

3 jajca, 3 žlice sladkorja, 3 žlice moke, brusnični džem, gozdni sadeži, sladka smetana, sladkor v prahu.

Ločite rumenjake in beljake. Rumenjake in sladkor penasto zmešajte. Beljake stepite v trd sneg. Rumenjakom primešajte najprej 2 žlici snega, nato vmešajte moko in na koncu previdno še preostali sneg. Okrogel model (premer 22 cm) obložite s peki papirjem in napolnite z jajčno maso. Pečico ogrejte na 220 stopinj in v njej pecite omeleto 12 minut.

Stepite sladko smetano (lahko ji dodate žličko vanilijevega sladkorja). Pečeni omleti takoj odstranite peki papir in še vročo po polovici premažite z brusničnim džemom. Omeleto prepognite čez polovico in jo položite na pladenj. Obložite s sadjem, vendar le s takim, ki raste tudi na Pohorju; torej maline, robide, borovnice, jagode... in obrizgajte s sladko smetano. Potresite jo s sladkorjem v prahu. Ponudite toplo.

3 eieren, 3 eetlepels suiker, 3 eetlepels bloem, veenbessenjam, bosvruchten, slagroom, poeder suiker

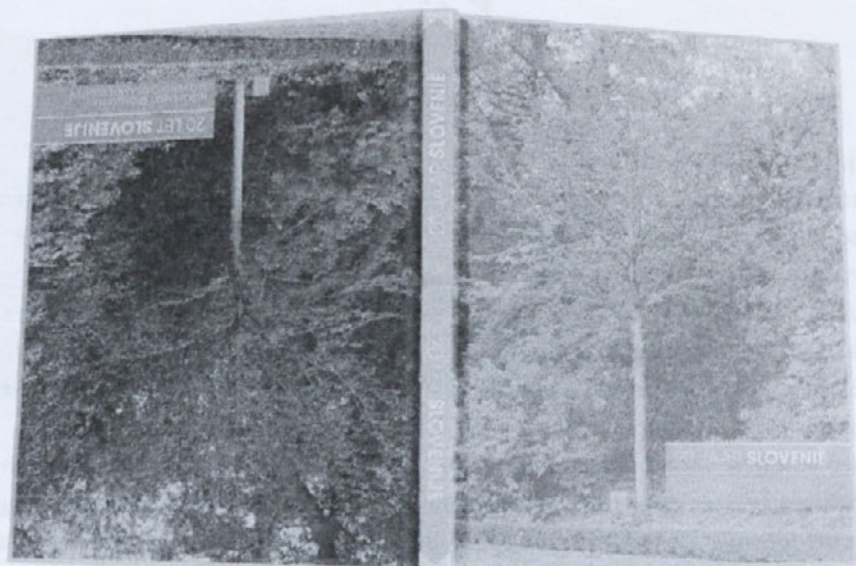
Splits de eieren. Klop de eierdooiers en suiker tot een schuimige massa. Klop de eiwitten stijf. Roer door het eidooiermengsel eerst 2 eetlepels eiwit, roer dan voorzichtig de bloem erdoor en tot slot het resterende eiwit. Bekleed een ronde vorm van 22 cm met bakpapier en vul deze met het mengsel. De oven voorverwarmen op 220 graden en bak de omelet ongeveer 12 minuten.

Klop slagroom (indien gewenst kunt u een theelepel vanillesuiker toevoegen). Haal de omelet uit de oven, verwijder het bakpapier en de omelet nog warm voor de helft besmeren met veenbessenjam.

Vouw de omelet dubbel en leg deze op een bord. Serveer de omelet samen met fruit die alleen op de Pohorje groeit; frambozen, aardbeien, bosbessen, bramen ... spuit nog slagroom rondom de omelet en bestrooi het geheel met poedersuiker. Serveer warm.

Priznanje iz domovine

Med delovnim obiskom konec novembra 2011 na Nizozemskem se je slovenski

predsednik Danilo Türk v Haagu srečal tudi s tukajšnjimi Slovenci in njihovimi prijatelji, ki so pred 20 leti dejavno prispevali k mednarodnemu priznanju Slovenije. V zahvalo je predsednik Türk 22 članov tedanjega 'Komiteja priznanje Slovenije' odlikoval z Redom za zasluge Republike Slovenije. Odlikovanje je v imenu skupine sprejel Frank van Krevel, tedanji predsednik Komiteja. Skupino odlikovancev sestavljajo: Alenka Huiskens-Mastnak, Igor Žnidaršič, Lidija Oosting - Fras, Antoon Oosting, Milena Mlekuš, Herman Hoops, Stanislav Blažič, Vesna Marolt, Frank van Krevel, Johan Weiss, Lidija Weiss, Marjan Selan, Ank Selan, Pavel Iskra, Margreet Iskra, Vanda Primec, Jerica Zupan, Mija Brak-Gorjup, Jan Brak, Breda Sikkens - Turšič, Viktor Šolar, dr. Zoran Erjavec.

Ob tej priložnosti so predstavili tudi knjigo nizozemskih spominov na '20 let Slovenije'. V njej je veleposlanik Leon Marc zbral prispevke tako tistih, ki so si takrat prizadevali za priznanje, kot tistih, ki jih je bilo treba prepričati. Pogled

na to našo skupno preteklost zokrožuje povzetek diplomske naloge o vlogi 'uradne' Nizozemske, takrat predsedujoče Evropski skupnosti. Po mnenju raziskovalke Univerze v Groningenu Roos Gabriëls o napredku Slovenije dovolj pove dejstvo, da je bila ta 'mlada' država leta 2004 članica, leta 2008 pa že predsedujoča ES. Nepričakovan, pa zelo doživet je spomin hčerke Maxa van der Stoela, lani umrlega državnika, na njihove družinske počitnice v Ljubnem ob Savinji, ki jih je za vedno zaznamovala pristna slovenska gostoljubnost.

Erkenning uit vaderland

De Sloveense president Danilo Türk heeft eind november 2011 een werkbezoek gebracht aan Nederland. In Den Haag heeft hij een ontmoeting gehad met de hier wonende Slovenen en hun vrienden, die 20 jaar geleden actief hebben bijgedragen aan de internationale erkenning van Slovenië. Als dank hiervoor heeft president Türk 22 leden van het toenmalige 'Comité erkenning Slovenië' onderscheiden met de 'Orde van Verdienste van de Republiek Slovenië'. De onderscheiding werd namens de groep door Frank van Krevel (de toenmalige voorzitter van het Comité) in ontvangst genomen. De groep bestond uit: Alenka Huiskens-Mastnak, Igor Žnidaršič, Lidija Oosting - Fras, Antoon Oosting, Milena Mlekuš, Herman Hoops, Stanislav Blažič, Vesna Marolt, Frank van Krevel, Johan Weiss, Lidija Weiss, Marjan Selan, Ank Selan, Pavel Iskra, Margreet Iskra, Vanda Primec, Jerica Zupan, Mija Brak-Gorjup, Jan Brak, Breda Sikkens - Turšič, Viktor Šolar, dr. Zoran Erjavec.

Bij deze gelegenheid werd het boek gepresenteerd van de Nederlandse herinneringen aan '20 jaar van Slovenië'. Ambassadeur Marc Leon verzamelde bijdragen van zowel degenen die streefden naar de erkenning als van diegenen die nog overtuigd moesten worden. De terugblik naar ons gemeenschappelijk verleden rondt de samenvatting van het proefschrift over de rol van het 'officiële' Nederland, toen de voorzitter van de Europese Unie. Volgens de onderzoekster van de Rijksuniversiteit Groningen Roos Gabriëls zegt dat iets over de vooruitgang van Slovenië mede door het feit dat het 'jonge' land in 2004 tot EU toetrad en in 2008 al de EU voorzitterschap mocht overnemen. Onverwacht, maar zeer levend is de nagedachtenis aan Max van der Stoel, vorig jaar overleden staatsman, geschreven door zijn dochter over hun familievakanties in Ljubno ob Savinji, voor altijd gekenmerkt door echte Sloveense gastvrijheid.

Slovenski dizajn na Nizozemskem

Draga Rinkema Rapuš

V Eindhovenu je med 22. in 30. oktobrom 2011 potekal Dutch Design Week, kjer smo imeli možnost občudovati tudi dosežke odmevnejšega slovenskega industrijskega dizajna, ki si je utrl mednarodno pot. Tako je bil le-ta najprej septembra predstavljen v Londonu, obeta pa se tudi razstava iste kolekcije na Finskem in v Italiji.

Desetič zapovrstjo je ugledna Zona Vertosa v Eindhovenu 2011 gostila tudi slovenske industrijske oblikovalce. Šlo je med drugim predvsem za povečanje prepoznavnosti slovenskega industrijskega dizajna in morebitno odpiranje trga. Razstava, ki jo je odprl slovenski veleposlanik g. Leon Marc, je potekala v sproščenem vzdušju in ob odprtju smo lahko občudovali približno 25 eksponatov.

Obiskovalci so imeli možnost, da si ogledajo eksponate z rahlo nostalgično

noto, kot znani stol Nika Kralja, rdeče kioske, ki smo jih bili navajeni še v socializmu in izgledajo še vedno moderni. Podjetje IB Procadd je izdelalo v sodelovanju z avtorjem Sašo Mächtigom maketo slednjih. V razstavo so bili vključeni mnogi proizvodi in modeli, ki so dosegli odmevnost v prvih dveh desetletjih Slovenije, čeprav je bilo videti tudi izrecno starejše eksponate, ki so bili uporabljeni in so prepoznavni že od prej. Videli smo oblikovalske dosežke znanih podjetij, predstavila so se znana slovenska imena Alpina s posebnim sodobnim smučarskim čevljem, nadalje Trimo, Gorenje, Iskra, Elan in mnogi znani slovenski oblikovalci, naj jih nekaj naštejemo, Franc Kuzma, Nika Zupanc z vpadljivimi svetilkami Black Cherry Lamp, Seeway d.o.o., Studio Miklavc, Design Studio d.o.o., Akrapovič d.o.o. in ostali. Razstavljen izdelke odlikuje domiselna funkcionalnost in avtentična estetika. Tehnologija išče nove poti in kadar je to zapakirano v originalno preobleko nastane inovativen in predvsem privlačen dizajn.

Posebna pozornost je bila namreč namenjena inovacijam. Naslov izzivalno sugerira, da je razvoj revolucionaren, večplasten in da poteka tiho, 'Silent Revolutions'. Ikone sodobnega oblikovanja pa postanejo ikone šele, ko jih dobro poznamo in prepoznamo. Častni gost Hans Ibelinks, urednik A10 New European Architecture se je zato v nagovoru posvetil predvsem novejši zgodovini, kot jo prepozna v bivšem jugoslovanskem prostoru in poudaril svojo lastno observacijo slovenskega dizajna, ki se po njegovem predvsem trudi biti normalen. Normalnost pa je že po definiciji v nasprotju s subverzivno naravo vsakršne umetnosti, saj ravno izrednost, oziroma vpadljiva posebnost pritegne pozornost. Uspešno pohodniško pot oblikovalcem še naprej!

Sloveens design in Nederland

In Eindhoven vond tussen 22 en 30 oktober 2011 de Dutch Design Week plaats, een expositie van modern design van residenten van Zona Ventosa, met Nederlandse en internationale ontwerpers. Daar hadden we de gelegenheid om onder andere ook de top van bekend en spraakmakend Sloveens industrieel design te bewonderen.

Zo werd deze expositie van Sloveens design reeds in september op het London Design Festival getoond, en in de komende tijd staat er in de planning om dezelfde werken ook in Finland en Italië tentoon te stellen.

De tiende keer op een rij exposeert de beroemde artistieke broeiplaats Zona Ventosa in Eindhoven naast eigen, gevestigde en onbekende ontwerpers ook Sloveense topontwerpers. Bij het Sloveense design ging het vooral om bekendheid te geven aan de prestaties en herkenbaarheid van Sloveens industrieel design, daarnaast eventueel ook om de mogelijke marktpositionering. De tentoonstelling, geopend door de Sloveense ambassadeur, dhr. Leon Marc, verliep in een prettige en gezellige sfeer. We konden ongeveer 25 ontwerpen van Sloveense bodem bewonderen onder het genot van een hapje en een drankje.

De bezoekers kregen de kans om ook lichtelijk nostalgische voorwerpen te zien, zoals de stoel van Niko Kralj, die we al uit de socialistische tijd kennen en die nog steeds een moderne uitstraling heeft en de aandacht trekt. Daarnaast de » kiosk« K67, een rode maquette van het vertrouwde rode tabak-winkeltje, waar je in Slovenië buskaartjes en kranten kon en nog steeds kunt kopen. Het bedrijf IB Procadd d.o.o. maakte samen met ontwerper Saša Mächtig speciaal voor deze exposities de maquettes ervan. Naast de oude bekende ontwerpen waren er ook nieuwe, moderne producten, modellen en ontwerpen te bezichtigen, die in de eerste twee decades van de jonge Slo-

veense staat bekendheid hebben verworven.

Versillende bekende namen passeerden de revue, aan de ene kant bepaalde producten van bekende bedrijven zoals Alpina met een moderne retro skischoen, verder Trimo, Gorenje, Iskra en Elan. Anderzijds presenterden zich nieuwe individuele ontwerpers zoals Franc Kuzma, Nika Zupanc (met opvallende lampen genaamd de Black Cherry Lamp), Seeway d.o.o., Studio Miklavc, Design Studio d.o.o., Akrapovič d.o.o. en anderen. Wat aan die exopnaten opvalt is de spitsvondige functionaliteit en een authentieke vormgeving. De technologie zoekt nieuwe wegen op en elk bijzonder jasje van gebruiksvorwerpen levert ook innovatief en aantrekkelijk design op, waar we van kunnen genieten.

Innovatie stond er centraal. De titel Silent Revolutions suggereert het al, het gaat om een ontwikkeling die stil doorzet maar toch globale veranderingen met zich mee brengt. Want de bijzondere aandacht ging alsnog uit naar de innovaties. De titel daagt ons uit om ons voor te stellen dat de ontwikkeling stilletjes verloopt en dat er meerdere stromingen van ontwikkelingen zijn. Feitelijk gaat het om een diffuse ontwikkeling. De ontwerpers worden erkend, verkrijgen de naam en het merk, worden een icoon, pas op het moment dat ze alom bekend en herkenbaar zijn. Vandaar dat het alvast van belang is dat Sloveens design überhaupt te zien is.

Eregast van de tentoonstelling 'Silent Revolutions' was Hans Ibelinks, de redacteur van het tijdschrift A10 New European Arcitecture. Hij richtte zich in zijn speech vooral op de jonge geschiedenis, zoals hij kent in het voormalig Joegoslavië. Naar zijn waarnemingen is er in het hedendaagse Sloveense design een trend op te merken, men wil vooral »normaal« doen en als »normaal« gezien worden. 'Normaal' is als je het over design op zich hebt, een contradictio

in termini, want kunst is per definitie gericht om het ongewone, uitstekende, afwijkende te laten zien. Want juist extraordinaire zaken trekken uiteindelijk in design de aandacht en maken voorwerpen zo bijzonder en de moeite waard. We wensen de Sloveense designers veel succes op de verdere exposities!

Ne zamudite!

Tekmovanje v Taroku

10 november 2012
začnemo ob 17 uri

Café Einstein,
Nieuwe Rijn 19,
Leiden
<http://www.einstein.nu>

Prispevki za neclane 5€

<http://vrienden-van-slovenie.nl/>

Svetlana Makarovic Vertaald

Vertalingen zijn het resultaat van een vertaalworkshop van de studenten Sloveens Afdeling Slavistiek/Vakgroep Slavistiek en Oost-Europakunde van de Universiteit Gent in 2010. Docent Sloveens: Pavel Ocepek. Mentor literair vertalen: Tanja Mlakar

Tracks:

1. **Chef haantje**, vertaald door: *Liesbeth Schatteman en Melanie Vanoverberghe*
2. **Sjoesjko, een dag in het bos**, vertaald door: *Maartje Doens en Celine Simoens*
3. **Kabouter Kuzma wint een prijs**, vertaald door: *Jasper Vanhee en Mathias de Meyer*
4. **De watergeest en de kikkers**, vertaald door: *Jasper Vanhee en Mathias de Meyer*
5. **Fragment out Čuk na palici**, voorgelezen door: *Svetlana Makarovič*

Stem: Margijn Bosch www.barreland.nl

Productie: Rob Geboers www.schnauzerstudios.com & Sebastiaan van Dijk
Informatie in prodaja / Info en verkoop:
info@lipa-online.org